

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı 31 Ağustos 2005 tarihinde, 1 Eylül Dünya Barış Günü ile ilgili basın açıklaması yaptı.

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ KUTLU OLSUN

İkinci Büyük Emperyalist Paylaşım Savaşı, 1 Eylül 1939 günü Nazilerin Polonya'yı işgaliyle başladı. Ardında elliikimilyon ölü, milyonlarca yaralı, sakat ve moloz yığını haline gelmiş kentler ile acı ve gözyaşı bıraktı. Mayıs 1945'de son buldu. İnsanlık tarihinin bu en acımasız, en kanlı ve en kirlili savaşının başladığı gün, yani 1 Eylül, Dünya Barış Günü olarak kabul edildi.

1 Eylül Dünya Barış Günü kutlu olsun.

2005 yılının 1 Eylülünde, bu gün, hepimiz biliyoruz: Dünyanın bir çok yerinde yaşanmakta olan çatışmalar, savaşlar ve terör insanlığın geleceğini tehdit etmekte ve insanın en temel evrensel hakkı olan "yaşama hakkı"nı elinden almaktadır. Küresel eşitsizliğin yarattığı yoksulluk, yoksulluğun getirdiği açlık, açlığa eklenen savaş ve çatışmalar, olağan bir duruma gelmiştir.

Dünyanın efendisi ABD, "özgürlük getirme" iddiası ile Irak'ı cehenneme çevirdi. İnsanlığın bütün değerleri ve kazanımları bütün dünyanın gözleri önünde, ayaklar altına alındı. Şimdi bütün dünyada terör bahanesiyle, anti-terör yasaları, kısıtlamalar ve anti demokratik uygulamalar hayata geçirilmekte.

Ülkemizde de yıllardır süren ve çözülmeyen sorunlar; yeniden çatışmanın ve toplumsal gerilimin yükselmesine yol açmakta. Yirmi yıla yakın süredir devam eden çatışma ortamının, sorunun çözümünü zorlaştırıcı bir işlev gördüğü de bir gerçek.

Türkiye'nin bütün sorunları gibi, adına ister "Kürt Sorunu" diyelim, ister "Güneydoğu Sorunu" diyelim, bu sorunun da demokratik ve barışçı yollardan çözümünden başka her türlü yol ve yöntem toplumsal barışı zayıflatır. Toplumsal gelişimi engeller. Bir an önce silahın susması gerekmektedir. 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde buna her zamankinden fazla ihtiyaç var.

Toplumun bütün kesim ve kurumlarının benzer duyarlılığı göstermesi durumunda sorunun çözümünün kolaylaşacağı açıktır.

2004 1 Eylülünde demiştik. Gene tekrarlıyoruz

Biz, şiddet ve baskı politikalarında ısrar edenlerin, çok kimlikli çok kültürlü bir toplumsal modeli dışlayarak, barışın kalıcı hale getirilmesinden kaçınanların, iç ve dış politikada, gerilim yaratmaktan medet umanların, demokratikleşmeyi AB ile pazarlıkların sınırında tutup, hak arama mücadelesini anti-demokratik olarak görenlerin, yasal düzenlemelerdeki gelişmeleri bile hayata geçirmeyenlerin, barışın önünde en büyük engel olduğunu biliyoruz.

Biz, barışın, demokrasinin ve insan haklarının yerleşmediği bir ülkede emekçilerin haklarının korunmasının olanaklı olmadığını da biliyoruz.

Biz, bütün dünyada ekilen nefret tohumlarına, halklar arasında yaratılan düşmanlığa karşı barış istiyoruz, bölge halklarıyla dostluk ve kardeşlik içinde yaşamak istiyoruz, halkların kültürel ve insani haklarına saygı gösterilmesini istiyoruz.

Biz, yayılmacı ve teslimiyetçi bir dış politika izlemeyen, savaşa, işgale ve talana ortak olmayan, demokratik, sosyal hukuk devleti niteliğine sahip, kimliği, kültürü, dili, dini, mezhebi, görüşü ne olursa olsun, eşit haklara sahip yurttaşlar olarak yaşayabileceğimiz, ülkemizin ve toplumumuzun bir daha savaş ve şiddeti yaşamaması için öncelikle demokratikleşmeye yönelik çözümlerin benimsendiği, bağımsız, demokratik ve barış içinde bir Türkiye istiyoruz.

Evet, biz biliyoruz: Başka bir yaşam mümkün! Başka bir dünya mümkün!

Mehmet SOĞANCI
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğanlı 3 Ağustos 2005 tarihinde "2B Arazileri" ile ilgili basın açıklaması yaptı.

TMMOB BİR KEZ DAHA UYARIYOR 2B ARAZİLERİNDEN ELİNİZİ ÇEKİN

HATIRLARDADIR:

Siyasi iktidar, 2003 yılında, kısaca "2B arazileri" olarak adlandırılan, 473.000 ha. yerin satışını gündeme getirdi. Anayasa'nın 169. ve 170. maddelerini değiştirerek 2/B arazilerini satacağını, karşılığında 25 milyar dolar gelir sağlayacağını açıkladı. Konu kamuoyunda yoğun bir şekilde tartışıldı. Aynı dönemde aralarında TMMOB'ye bağlı konu ile ilgili Odalarımızın da bulunduğu yetmişe yakın oda, dernek, sendika, kooperatif ve vakıf tarafından "Ormanlarımıza Sahip Çıkalım Birliği (OSB)" oluşturuldu. Ormanlarımıza Sahip Çıkalım Birliği; 2B konusunun hukuksal, teknik ve sosyal boyutlarını sergileyip kamuoyunu uyarmaya yönelik etkin bir çalışma yürüttü. Siyasi iktidarın tek yanlı yönlendirme çalışmaları bir ölçüde boşa çıkarılmış oldu. Siyasal iktidar, Anayasanın 169. maddesini değiştirme girişiminden vazgeçti. 170. madde değişikliği ise, Cumhurbaşkanı tarafından veto edildi. Siyasi iktidar, veto sonrasında gündeme gelebilecek olan halkoylamasını göze alamadığından konuyu dondurdu.

2/B NEDİR?

Anayasanın 169. Maddesi'ne göre; "orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler" ile "31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik ve zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler ve şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler" "Orman" sayılmayarak, ormancılık düzeni dışına çıkarılabilmektedir. Bu yerler, 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 2/B maddesine göre orman dışına çıkarıldığından, buralara kısaca "2B arazileri" denilmektedir.

Anayasa'nın 170. Maddesi'nde ise; "31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş yerlerin değerlendirilmesi, bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında yarar görülmeyen yerlerin tespiti ve orman sınırları dışına çıkartılması; orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi için Devlet eliyle anılan yerlerin ihya edilerek bu halkın yararlanmasına tahsisi kanunla düzenlenir." denilmektedir.

Orman kadastro; 1986 yılında değiştirilmiş olan 6831 Sayılı Orman Kanunu ve aynı kanunun 2/B Maddesinin Uygulanması Hakkındaki Yönetmelik kapsamında yürütülmektedir. Ormancılık düzeni dışına çıkarılan "Tarla, bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik, fıstıklık (antep fıstığı) gibi çeşitli tarım alanları" yürürlükte bulunan 2924 Sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanun'un 11. Maddesine göre orman köylülerine satılabilmektedir.

Siyasi iktidar, Anayasa'nın 169. Maddesinde; "Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre Devletçe yönetilir ve işletilir" şeklinde yazılı olan cümleyi; "Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre Devletçe yönetilir, işletilir ve işletirilir." şeklinde değiştirmek istemiştir. Bu yolla ormanlar özelleştirilerek yerli ve yabancı sermayeye açılmak istenmiştir. 170. Madde değişikliği ile de; 2/B arazilerinin yalnızca orman köylülerine değil, herkese satılabileceğini amaçlamıştır.

BUGÜNLERDE NE OLMAKTADIR?

2003 yılında denendikten sonra, olmayınca soğumaya bırakılan yasa değişikliği girişimi; Çevre ve Orman Bakanı'nın açıklamaları ile bu günlerde yeniden kamuoyunun gündemine taşınmaktadır.

TBMM'nin yeni yasama döneminde, 2B ile ilgili yeni düzenlemenin yapılacağı belirtilmektedir.

TMMOB UYARIYOR!

"Orman" niteliğindeki bir yer, "bilim ve fen bakımından" orman niteliğini kaybetmez; kaybettirilir.

Kadastro çalışmaları Orman Kanunu'nun 7. Maddesine göre Orman Kadastro Komisyonları'nca, kimi durumlarda ise 3402 sayılı Kanuna göre Kadastro Ekiplerince yürütülmektedir. Bir yerin orman niteliğinin tam olarak kaybettirilmesi kararını, 2'si ormancı teknik eleman olan, 5 kişilik Kadastro Komisyonu vermektedir. Bu doğru bir uygulama değildir. Komisyonların yapısı, ormancılık bilimi ve tekniğini yerine getirebilecek uzmanlar temelinde değiştirilmelidir.

Yapılmak istenen yasal düzenleme örtülü bir af niteliğinde olup; suç işleyenleri ödüllendirip özendirir.

Bu uygulama ekolojik yıkımlara yol açabilecek niteliktedir.

Toplam 473.000 ha. olan 2/B arazilerinin, ne kadarının konuta açıldığı, ne kadarında sanayiinin yapılaştığı, ne kadarının bağ ve bahçe olduğu, ne kadarının mera olduğu, ne kadarının hayvancılıkta kullanıldığı, ne kadarının yeniden ormanlaştığı kullanıldığı belirlenmemiştir. Aradan iki yıl geçmiş olmasına karşın bu çalışma hala yapılmamıştır.

"2/B arazilerinin % 90'ı yapılaşmıştır" diye, Sultanbeyli yöresinin fotoğrafları gösterilerek kamuoyu yanıltılmaktadır.

Ormanların % 24'ünün kadastro halen yapılmamıştır. 2/B alanlarının satışa konu edilmesi ve buna yönelik yanıltıcı verilerin açıklanması Kadastro Komisyonları'nın önümüzdeki süreçteki çalışmalarını baskı altına alacaktır.

Orman Kadastro bitirilip 2/B alanlarının envanteri çıkarılmadan satış vb. çözümlerin gündeme getirilmesi sakıncalıdır.

Bütçe açığı gerekçe gösterilerek ormanların satışı düşünülmemelidir.

2/B alanlarının bir bölümü bugün ormanlaşmıştır. Öteki alanlar ise; su ve toprak rejimine zarar vermeme, orman bütünlüğünü bozmama, çevredeki orman ve ilişkili olabilecek diğer ekosistemlerin (Milli Park, Tabiatı Koruma Alanı, Özel Çevre Koruma Alanı, Yaban Hayatı Koruma Alanı, Sulak Alan) tüm öğeleriyle kendisini yenileyebilme gücüne zarar vermeme, ormancılık çalışmalarının etkinlik, verimlilik ve karlılık düzeyini düşürmeme koşulları eş zamanlı olarak aranarak değerlendirilmeye alınmalıdır.

Sermayeye karını maksimize etmesine hizmet eden kelepirci arsa satışları, bu alanlardan karşılanmamalıdır.

Ormanların özelleştirilmesi uygulaması geçmişte denenmiş; ormanların yıkımına ve sosyal çalkantılara yol açtığı görülerek bu yanlış yoldan dönülmüştür. Aynı yanlışta ısrarcı olunmamalıdır.

200-300\$ yıllık geliri olan orman köylüsünün 2/B arazisini (göstermelik bir fiyatla bile olsa) satın alamayacağı gerçeği her kes tarafından bilinmektedir.

Kaçak yapılaşmış olan 2/B arazilerinin satışı yoluyla, her türlü güvenlikten yoksun yerleşmelerin de iskanına onay verilmiş olmaktadır.

2003 den beri yaşanan süreçte yapılan en önemli değişiklik; Büyükşehir Belediye sınırlarının 50 km'ye çıkarılarak, pek çok köy ve çevresinde bulunan 2/B alanının, belediye ve mücavir alan sınırları içine katılarak "Kentsel Yerleşim"e açılmasıdır.

2/B uygulamasından çok daha vahim sonuçlara yol açabilecek olan Anayasanın 169. maddesinde yer alan "Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler" maddesi, Anayasadan çıkarılmalıdır. Buna bağlı olarak, 6831 sayılı Orman Kanunu'nda yer alan 2/A Maddesi de Kanundan çıkarılmalıdır.

Mehmet SOĞANCI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı 16 Ağustos 2005 tarihinde, Doğu Marmara Depreminin 6. Yıldönümünde konu ile ilgili basın açıklaması yaptı.

YAŞADIĞIMIZ FELAKETİ UNUTMADIK, UNUTTURMAYACAĞIZ !

Doğu Marmara Depreminin Üzerinden 6 Yıl Geçti. Bugün de 17 Ağustos 1999'da Olduğu Gibi Depremlere Karşı Hazırlıksız Durumdayız. Kayıplarımızın Yaratdığı Boşluk Doldurulmadı

Geçen yıldan bu yana gene hiç bir şey değişmedi.

Ağustos 2004 de söylediklerimizi bir kez daha yineliyoruz:

Kaybettiğimiz insanların ardından psikolojik ve sosyal anlamda yaşamakta olduğumuz derin acının ve özlemin, afete karşı gerekli önlemlerin alınmamış olduğu gerçeği ile birleşerek, toplumun tüm unsurlarını ortak bir amaç ve işbirliği doğrultusunda güçlü bir hareket noktasına götürmesini beklerken, parçalanma ve unutuşun rahavetinin üzerimize çökmekte olduğu görülmektedir.

Uzmanlar, 17 Ağustos 1999 Gölcük Depreminin sonra Türkiye'de Deprem etkinliğinin arttığını belirtmekte ve ciddi risklerin oluştuğunu ifade etmektedirler.

Buna karşın geçen altı yıl süre içinde mühendislik-mimarlık ve planlama anlamında, Afet Yönetimi açısından yeterli düzeye geldik mi?

Genel anlamda değerlendirildiğinde; mühendislik açısından istenilen düzeye varılamamıştır, Marmara ve çevresi yerleşim yerlerindeki okul, hastane ve diğer stratejik yapıların, mühendislik ölçütlerine uygun biçimde durumları belirlenememiştir. Onarım ve güçlendirmelerin olmazsa olmaz koşulları "Uygulanması zorunlu kurallar" haline getirilememiştir. Afet Yönetimi ile ilgili önemli gelişmeler sağlanmasına karşın, eşgüdüm ve meslek odalarının, sivil toplum örgütlerinin planlamalar içine katılımında istenilen düzeye varılamamıştır.

Marmara Bölgesi ve özellikle depremi daha etkili yaşayan yörelerde ciddi psikolojik sorunlar yaşanmaktadır, bu konuda etkili bir planlama ve kurumlar arası işbirliği sağlanamamıştır. Bu durum gelecek nesilleri yakından ilgilendiren öneme sahiptir.

Türkiye geneline bakıldığında, özellikle yakın tehlike içinde olan Doğu Anadolu Fay Zonu ve çevresinde ciddi önlemler alınmamıştır. 17 Ağustos Gölcük ve

12 Kasım Düzce Depremlerinde kazanılan deneyimler ve teknik bilgiler bu yörelere taşınmamıştır. Bu durum, yörenin özelliklerinden dolayı, bir afet sırasında ciddi sosyal sorunlar da yaratabilecek potansiyele sahiptir.

Türkiye'nin henüz üzerinde uzlaşmış ve toplumsal mutabakatı sağlanmış Deprem Stratejisi yoktur.

İnsan yaşamı için çok önemli bir konu olan depremin, gerektiği kadar gündemde tutulamamasının en büyük nedeni toplumun algılamasında yatmaktadır. Öncelikle depremin bir doğa olayı ve merkezinde insan yaşamı olduğunu anlamak gerekir.

İmar mevzuatı ile ilgili gerekli düzenlemeler yapılmadığı gibi ceza hukuku da imar suçlarına karşı duyarlı hale getirilememiştir. İmar mevzuatı imar suçlarını işleyenlere karşı yalnızca para, ya da işten uzaklaştırma cezaları değil, meslekten uzaklaştırma ve hürriyeti bağlayıcı ceza yaptırımlarına bağlanmalıdır.

Bu ülkenin insanları, uygulanan politikalarla günü birlik yaşayan, bireyci ve kaderci yaşam tarzıyla karşı karşıya bırakılmıştır.

Acil olarak yapılması gereken, siyasi erkin iradesini ortaya koyarak, Üniversiteleri, Meslek Odalarını, sivil toplum örgütlerini ve ilgili diğer aktörleri bir araya getirerek uygulanabilir planlama ve örgütlenmeleri yaparak harekete geçilmesidir. Bunları başarabilecek teknik beceri, bilgi birikimi ve deneyime sahibiz, bunun farkında olmak gerekir.

Olmayan ortak akıldır.

TMMOB'nin mühendislik, mimarlık ve şehir planlama alanlarında kendi üzerine düşen görev ve sorumluluklarını yerine getirmedeki kararlığı sürmektedir.

Mehmet SOĞANCI
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı 12 Ağustos 2005 tarihinde "Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı Taslağı" ile ilgili basın açıklaması yaptı.

"PLANLAMA VE İMAR KANUNU TASARISI TAsLAĞI" BEKLENTİLERİMİZE YANIT VERMEMEKTEDİR!

TMMOB, KENTLEŞME, PLANLAMA, İMAR, YAPI VE AFET ALANLARINDA BÜTÜNLÜKÇÜ VE TUTARLI YASAL DÜZENLEMELER YAPILMASINI TALEP ETMEKTEDİR!

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından hazırlanan "Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı Taslağı" konusunda görüş, düşünce ve önerilerimizi kamuoyu ile paylaşıyoruz.

1. Yeni Yasa Tasarısı toplumun beklentilerine yanıt vermekte yetersizdir.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından hazırlanarak, Şubat 2004'te Bakanlık tarafından düzenlenen Kızılcahamam Atölye Çalışmasında tartışmaya açılan, çeşitli platformlarda eleştiri ve katkılarla geliştirilen, "Şehircilik ve İmar Yasa Tasarısı Taslağı" belirli bir aşamaya ve olgunluğa gelmiş iken, tasarının hiçbir açıklama yapılmaksızın geri çekilerek, "Planlama ve İmar" adı ile başka bir tasarının gündeme gelmesinin nedeni anlaşılammıştır.

Mayıs 2005'e kadar Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın web sitesinde yayımlanan "Şehircilik ve İmar (daha sonra İmar) Yasa Tasarısı Taslağı" katılımcı bir anlayışla hazırlanmış, TMMOB'ye bağlı meslek odalarının, akademisyenlerin, kamu kurum ve kuruluşlarının katkı ve eleştirileri ile gelişmesi yönünde bir eğilim benimsenmişti. Söz konusu tasarı meslek çevrelerince tüm eksikliklerine karşın geliştirilmesi olanaklı ve yasalaştırılması beklenen bir tasarı olarak değerlendirilmekteydi. Öyle ki, "Kentsel Dönüşüm Yasa Tasarısı" nın bu tasarı içine alınması örneğinde olduğu gibi, ya da "Yıpranan Kent Dokularının Yenilenmesi, Korunmasına İlişkin Kanun Tasarısı" ile ilgili eleştirilerde, "Şehircilik ve İmar Kanunu Taslağı"na referans verilmekteydi. Bakanlığın, kamuoyuna hiçbir açıklama yapmaksızın yeni bir tasarı taslağı ile ortaya çıkması ve açıklaması anlaşılması güç bir durum olarak yorumlanmaktadır.

Temel bir sistem değişikliğine gereksinim bulunan planlama ve yapılaşma konusunda yürürlüğe girdiği 1985'ten bu yana, eleştiri konusu olan, 3194 sayılı Kanunun değiştirilmesi yönünde toplumsal bir beklenti olduğu bilinmektedir. 1999 Marmara Depremi, imar sisteminin planlama ve yapılaşma ile ilgili kurumsal ve yasal yapının, piyasa süreçlerinin sorgulanması açısından yeni bir başlangıç oluşturmasına, güvenli ve yaşanabilir yerleşimler oluşturmak için yapı, afet konularında yeni yapılanma arayışlarına ivme kazandırmakla birlikte, yapılan çalışmalar bir türlü sonuçlanmamakta, varolan sistemi değiştirici temel yasalar bir türlü çıkarılamamaktadır. İmar sistemine ilişkin temel düzenlemelerin yer aldığı imar, afet ve yapı konularında, tasarı enflasyonu yaşanmakla birlikte, kalıcı adımlar bir türlü atılamamaktadır.

Gelinen süreçte, katılımcı yöntemlerle geliştirilen planlama, imar ve yapılaşma sisteminde önemli yenilikler getiren, eksikliklerin tartışmalarla giderilerek olgunlaştırıldığı durumdaki "Şehircilik ve İmar Yasa Tasarısı" nın bir kenara bırakılarak, temel kavramlar ve yasa dili açısından dahi önemli eksiklikleri barındıran "Planlama ve İmar Yasa Tasarısı" nın tartışmaya açılması, toplumun sorunlarının çözümü yönündeki beklentileri mesleki uygulamaların bilime ve tekniğe uygun biçimde gelişimi açısından da bir geri gidiş olarak düşünülmektedir.

2. Ülkemizdeki “planlama, imar ve yapılaşma düzen” i sorun üretmektedir.

Planlamanın kentsel gelişmeyi, kamu ve toplum yararına yönlendiren etkin bir araç olmaktan büyük ölçüde çıkmış olduğu; %40'ı izinsiz, %60'ı kaçak yapılardan oluşan (tamamı kaçak kentlerin dahi olduğu) sosyal teknik alt yapıdan yoksun yerleşmelerin varlığı; yağma düzeninin, kamu arazilerinin işgalinin, kentsel mekansal eşitsizliğin, yoksulluğun, yaygın yaşam biçimi haline gelmesi; yoğun ve sürekli betonlaşan, tek düze, kimliksiz kentsel çevrenin oluşması; büyük kentlerin çevresinde tarım, orman, 2b arazilerinin, su kaynaklarının yerleşime açılması, kıyıların betonlaşması, çevrenin, toprağın, suyun ve havanın kirlenmesi; imar afları ve kuralızsızlık ile beslenen, kente ve çevreye karşı suçların adeta örgütlendiği, arazi ve arsa spekülasyonuna dayalı, eşitsiz ve adaletsiz gelişme biçimi; afete dayanıksız yerleşmelerin ve risk havuzlarının oluşması; kamusal alan kullanımında, spekülatif sermaye ve rant gruplarına hizmet eden özelleştirme ve ticarileştirme uygulamaları; “Kentsel Dönüşüm” adı altında ancak koruma, iyileştirme ve yenileme içeriğinden yoksun olarak rantın gelişimine hizmet eden, kamu ve toplum yararını dışlayan uygulamalar,

Özetle, planlama uygulama ve denetimin etkin olamayışı sonucu, kuralızsızlığın, denetimsizliğin yaygın bir kültür haline gelmesi, afete dayanıksız yapılaşma, sağlıksız çevre ve yerleşmeler olduğu bilinen sonuçlarıdır.

3. Ülkemizdeki “Planlama Sistemi” sorunların çözümünde yetersiz kalmaktadır.

Merkezi ve yerel düzeyde, özellikle merkezi kurumlar arasında yetki sorunları sürmektedir. Planlamada kademeli birliktelik ilkesi kurulamamakta, planlama disiplini sağlanamamaktadır. Planlamayı yapılaşma ve yoğunluk kontrolüne indirgeyen “imarçılık” anlayışı

sürmekte ve planlama, toplumun kolektif yaşamına ve sorunlarına ilişkin sosyal, ekonomik kültürel boyutu kavrayamamaktadır. Gelişme ve imara açma anlayışının yerine koruma, iyileştirme ve yenileme gibi stratejiler geliştirilmelidir. Plan yapımı ve uygulamasında, sürece katılım ve denetim mekanizmaları yetersizdir. Plan uygulama araçlarının yetersizdir. Planlama sistemi, kentsel rantların dağıtım aracına dönüşmüştür. Yerleşmelerin mekansal düzlemde ortaya koyduğu eşitsizlikler giderilememektedir. Planlama sistemi afetlere duyarlı değildir.

4. Kentleşme, planlama, imar ve yapılaşma konusundaki düzenlemelerde aşağıdaki “ilkeler” den yola çıkılmalıdır.

Hazırlanacak bir imar yasa tasarısı planlama, uygulama, yapılaşma ve denetim konusunda aşağıdaki ilke ve esasları kapsamalıdır:

İmar ve kentleşme, ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel boyutları olan bir olgu olarak bütünlüklü olarak ele alınmalı, toplumun dinamizmine yönelik yenilikçi, yaratıcılığa açık bir yapı ve dil oluşturulmalıdır.

Ülke genelinde bütün kentsel ve kırsal alanların planlanmasında kademeli birliktelik ilkesini yaşama geçirmeyi ve bu birlikteliği hiçbir şekilde kesintiye uğratmamayı ve gerekli kurumsal yapıların oluşturulmasını temel almalı, bazı kurum ve kuruluşlara yasalarla verilmiş olan “ayrıcalıklı yer seçimi, planlama ve imar” yetkileri sona erdirilmelidir.

İmar ve kentleşme sistemimiz, mekansal konuların yanında planlı bir ekonomi ve dengeli bir gelir dağılımına dayalı kalkınma ilkesini sağlayacak, bölgelerarası eşitsizlikleri giderecek toplumsal adalet, kamu ve toplum yararının üstünlüğünü, fert, toplum ve çevre sağlığı ile güvenliğinin korunmasını sağlayacak, kentsel dönüşümü de kapsayan bir bütünlükte ele alınmalıdır.

Yaşayanların temel haklarını esas alan ve karar süreçlerine demokratik katılım ve denetimini sağlayan, kentlilere, kentli haklarına, doğal ve kültürel değerlere, biyolojik çeşitlilik ve ekolojik sistemlere öncelik veren bir planlama politikası esas alınmalıdır.

Kamunun elindeki arsa stoklarının elden çıkarılmamasına, bu stokların artırılmasına özen göstermeli yerleşim ve gelişme alanlarında spekülatif amaçlı toprak edinmeyi caydıracak önlemleri getirmelidir.

Arsa rantlarını besleyen politikalar yerine, toprak üzerinde planlama kararlarıyla oluşan değer artışlarının kamu ve toplum yararına kullanımını sağlayacak politikaları esas almalı, taşınmaz değerlemesi gibi yeni uygulama araçları yaratılmalıdır.

Barınma hakkını temel bir insanlık hakkı olarak ele alan, konutun ticari bir meta olmaktan çıkarılarak her insanın barınma gereksiniminin sağlanmasına dönük güvenli ve sağlıklı konut yapımının gerçekleştirilmesini sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Doğa olaylarının afete dönüşmemesi, doğal, kültürel ve tarihsel değerlerimiz ile yaşam kaynaklarımızın korunması için yeni planlama araçları geliştirilmelidir.

Planlama, uygulama, yapılaşma ve denetimi kamusal bir hizmet olarak ele alan, denetimin bütün süreçleri kapsamını sağlayan, denetimi kar edilecek bir alan olarak görmeyen, denetim alanında görev alacakların iş güvencesine sahip olmalarını sağlayan bir yaklaşım içermelidir.

Planlama, uygulama, yapılaşma ve denetim alanını kapsayan süreçlerde yetki ve sorumluluk alacak tüm mühendis, mimar ve şehir plancılarının TMMOB'ye bağlı Odalarınca belgelendirilmesini esas alan bir yapıda olmalıdır.

"Planlama ve İmar Yasa Tasarısı Taslağı" bu ilkelere yeterli yanıt verememektedir.

5. "Planlama ve İmar Yasa Tasarısı Taslağı", "Şehircilik ve İmar Yasa Tasarısı" ile karşılaştırıldığında daha geri bir yaklaşımı yansıtmaktadır.

"Planlama ve İmar Yasa Tasarısı Taslağı" nda, afete duyarlı, afet zararlarını azaltmaya yönelik bir planlama yaklaşımı ve bu yaklaşımı planlama, uygulama, yapılanma süreçlerinde, yaşama geçirecek yeterli yapılanma ve denetim mekanizmaları öngörülmemiştir. Bu konu yasa değişikliğinin temel gerekçelerinden biri olduğu kadar, toplumun da en önemli beklentisi durumundadır. Buna rağmen, "Şehircilik ve İmar Yasa Tasarısı" ile kıyaslandığında, "Planlama ve İmar Yasa Tasarısı Taslağı" nın bu konuda yetersiz kaldığı planlamaya ve yapılaşmaya yön veren yerbilimsel çalışmalarla ilgili temel kavram ve tanımların tasarıda yeralmadığı görülmektedir.

Üst ölçekli planlar, yaptırım gücü zayıf belgelere dönüştürülmüştür. Üst ölçekli plan kademelenmesinde, mekansal strateji planı yaklaşımının terkedildiği görülmektedir. Önerilen Ülke mekansal politika planı, Bölge Planı ve Çevre Düzeni Planı tanım ve içeriklerinin yaptırım gücü olmayan planlar tariflediği, böylelikle birbiri ile içsel ilişkisi kurgulanabilen stratejik planlama yaklaşımının terk edildiği görülmektedir. Bakanlığın daha önceki açıklamalarında önemli yeniliklerden birisi olarak sunulan "stratejik planlama" yaklaşımının terk edilmesi önemli bir eksikliklerdir.

Ülke mekansal politika planının, mekansal içeriği ve stratejik yaklaşımının bulunmayışı, Bölge planının fiziksel gelişme şemasına indirgenmiş olması, bugünkü işleyişte büyük sorunları olan Çevre Düzeni Planının yeniden benimsenmesi gibi bir dizi yaklaşım biçimi birlikte göz önüne alındığında; tasarıda üst ölçekli planları işlevsizleştirmeye yönelik bir anlayışın hakim olduğu anlaşılmaktadır.

Tasarının bütününde planlama ve uygulamada demokratik katılım ve denetim mekanizmaları, doğal

ve tarihi çevrenin korunması, iyileştirme ve yenileme gibi strateji kavramları, planlama ve uygulamanın yerel sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınma ile ilişkilendirilmeyip, salt fiziki planlama anlayışına indirgenmesi vb. birçok konuda, "Şehircilik ve İmar Yasa Tasarısı"nın gerisinde kaldığı görülmektedir. Tasarıda kentsel tehlike ve risklerin azaltılması vb. konularına yer verilmemiş ya da yetersiz düzenlemelerle yetinilmiştir. Benzer biçimde, harita, arazi ve arsa düzenlemesi, kamulaştırma ve parselasyon planlarının yapımı vb. uygulamaya ilişkin konularda, önceki tasarıya göre eksiklikler ve yetersizlikleri barındırmaktadır.

Daha önceki tasarıda, kapsamı, içeriği ve yapım süreci bakımından bir yerel kalkınma aracı olarak düzenlenen Nazım ve Uygulama İmar Planlarına ilişkin düzenlemeler, yeni tasarıda yürürlükteki imar kanunundan farklı olmayan bir biçimde tanımlanmıştır. Tasarıdaki yer alan mevzi imar planları ve plan değişiklikleri ile ilgili süreç tanımları bugünkü olumsuz durumun yasallaşması ve devamını öngörmektedir.

Yetki ve eşgüdüm ile ilgili düzenleme "Şehircilik ve İmar Kanunu Tasarısı"na benzer olmakla birlikte, eşgüdümün nasıl sağlanacağı yöntemi ve mekanizması tasarıda tanımlanmamaktadır. Oysa, bu konuda açıklığa gerek bulunmaktadır. Kentleşme, planlama, imar, yapı, afet gibi kavram ve olgular, birbirleriyle bütünselliği ve kendi içlerinde iç tutarlılığı olan, temel yasalar olarak değerlendirilmelidir.

"Planlama ve İmar Yasa Tasarısı"nda, plan uygulama süreç ve araçları konusunda yenilikçi ve olumlu adımlar atılmış olmakla birlikte, Şehircilik ve İmar Kanunu Taslağı'na göre gerek yasa sistematigi, gerekse araç çeşitliliği bakımından yetersiz düzenlemeler yapılmıştır. Planların uygulanması ile ilgili olarak yerel yönetimlere seçenek oluşturan araçların bir kısmı tasarıda yer almamaktadır.

Tasarıda, yürürlükteki yasaya oranla katılım ve denetim konusunda bazı olumlu düzenlemeler bulunmakla birlikte önceki tasarıya göre olumsuzluklar görülmektedir.

Tasarının, yerel yönetimlerle ilgili yetkilendirmeleri ve mühendis, mimar ve şehir plancılarının yetkileri konusunda daha açık hükümler taşıması olumlu yönleri olarak görülmektedir. Bununla birlikte bir önceki tasarıda yer alan "Belediyede Görevlendirilecek Elemanlar" konusunun daha sonra çıkarılacak yönetmeliklere bırakılması olumsuzluk olarak değerlendirilmektedir.

Tasarı taslağının olumlu ve olumsuz yönleri ile ilgili yukarıdaki örnekleri çoğaltmak ve ayrıntılandırmak ve önerilerde bulunmak mümkün olmakla birlikte, esas itibarıyla, "Şehircilik ve İmar Yasa Tasarısı"nda daha geri bir noktaya düşmüş olan bu tasarının, yeniden geniş katılımlarla geliştirilmesine gereksinim olduğu düşünülmektedir.

6. Öncelik "kentleşme, planlama, imar, yapı ve afet yasaları"nda olmalıdır.

Kentleşme, planlama, imar, yapı ve afet konuları tarafımızca, sistemin doğru ve net olarak kurgulandığı, temel kavramların, esas ve ilkelerin ortaya konulduğu, yetkilerin belirlendiği, kurumların, planlama, uygulama ve denetim süreçleri ile birlikte mekanizmaların tanımlandığı, hem kendi içinde hem de birlikte iç tutarlılığı ve bütünselliği olması gereken temel yasalar olarak görülmektedir. Ancak, son dönemlerde yapılan yasal düzenlemelerle veya yasa tasarısı taslakları ile bu alanın parçalandığı, bir ilkeye veya stratejiye bağlı olmaksızın, farklı amaçlara dönük düzenlemelerle, bütünselliğin kaybolduğu bunun da olumsuzluklara neden olduğu bilinmektedir.

7. Sonuç yerine:

"Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı Taslağı" beklentilerimize yanıt vermemektedir. TMMOB, kentleşme, planlama, imar, yapı ve afet alanlarında bütünlükçü ve tutarlı yasal düzenlemeler yapılmasını talep etmektedir. TMMOB birikimlerini yasa yapımcılarla paylaşmaya hazırdır.

Mehmet SOĞANCI
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı 26 Ağustos 2005 tarihinde,Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali Şahin'in KESK'i ve Eğitim-Sen'i hedef alan açıklamalarına karşı basın açıklaması yaptı.

TMMOB HUKUK DIŞI BASKILARA KARŞI ÇIKIYOR

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali Şahin'in, kamu emekçilerinin toplu görüşme sürecindeki uzlaşmazlık ile ilgili olarak KESK'i ve "anadilde eğitimi savunduğu" için Eğitim-Sen'i hedef alan açıklamalarda bulunmasını, demokratikleşme tartışmalarının gündemde olduğu bir dönemde, bir talihsizlik olarak gören TMMOB;

Kamu emekçilerinin grev ve toplu sözleşme hakları için, insanca yaşayabilecekleri bir ücret için, demokratik bir Türkiye için, meşru eylem ve etkinliklerden geri durmayan KESK ve Eğitim-Sen'in yanındadır ve haklı mücadelelerini sonuna kadar desteklemeye devam edecektir.

Mehmet Soğancı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TÜRKİYE SOSYAL FORUMU (TSF) İLKELERİ VE ÖRGÜTLENME ŞEKLİ YAYIMLANDI

TMMOB'nin de içinde yer aldığı Türkiye Sosyal Forumu, İlkelerini ve Örgütlenme Şeklini yayımlandı. Türkiye Sosyal Forumu toplanma çalışmaları başladı.

I. Uluslararası bir sürecin parçası

Sosyal forum hareketi, 2001 yılında Brezilya'nın Porto Alegre kentinde toplanan Dünya Sosyal Forumu (DSF) ile başlayan politik bir süreçtir. TSF, kendisini bu sürecin bir parçası olarak görür ve DSF ilkelerini benimser. Bu sürece ilişkin faaliyetini temel olarak Avrupa Sosyal Forumu (ASF) ve Akdeniz Sosyal Forumu (AkSF) ile ilişkilendirir.

II. TSF'nin ilkeleri

1. TSF sadece bir etkinlik değil, yeni liberal

politikalara, ayrımcılığa ve savaşa karşı eleştirel bir duruşa sahip olan tüm toplumsal hareketleri ve bireyleri buluşturmaya hedefleyen politik bir süreçtir.

2. TSF sadece protestolarla sınırlı olmayıp, toplumsal hareketlerin ve bireylerin, deneyimlerini paylaşacakları, eğitici etkinlikler düzenleyecekleri ve ortak mücadele takvimleri oluşturacakları bir zemin olmayı amaçlar.

3. Bu zeminde ayrımcılığa uğrayan tüm çevrelerin seslerini duyurmaları için olanaklar yaratılması temel hedefler arasındadır.

4. TSF ulusal düzeyde tüm toplumsal hareketlerin temsilcisi olma iddiasında değildir.

5. TSF, katılımı garanti altına alan şeffaf ve demokratik bir süreçtir.

6. TSF bir örgüt, bir kampanya, bir ittifak veya federatif bir yapı değildir.

7. TSF, çoğulculuğu ve çeşitliliği barındıran, şovenizm ve merkezîyetçilikten uzak, katılımcıların görüşlerini özgürce ifade edebileceği, şiddeti içermeyen toplumsal faaliyet tarzlarını benimser.

8. TSF süreci içinde kararlar, oy çokluğuyla değil, mutabakata dayalı olarak alınır.

III. TSF'nin Örgütlenmesi

Kurucular Kurulu: TSF Çağrısı'na ilk imza atmış, kurucu kurumların temsilcilerinden oluşur. TSF ve DSF ilkeleri doğrultusunda, sürece katılımı ve sürecin sürdürülebilirliğini garanti altına alır. DSF, AkSF ve ASF süreçlerinde TSF'nin etkin bir şekilde katılımının sağlanması ve Türkiye Sosyal Forumu'nun TSF ilkeleri doğrultusunda düzenlenmesi Kurucular Kurulu'nun sorumluluğundadır. Kurucular Kurulu kararları mutabakata dayalı olarak alır.

Büro: Süreçle ilgili pratik faaliyetler TSF bürosu üzerinden yürütülür. Büro, sürece ilişkin bilginin paylaşımından, internet ortamında haberleşmenin altyapısından, sürece ilişkin bilgilerin şeffaflığından ve Genel Hazırlık Toplantıları'nın teknik bakımdan düzenlenmesinden sorumludur.

Çalışma Grupları: "Genişleme", "örgütlenme", "program", "halkla ilişkiler", "yayınlar", "ASF'ye hazırlık" vb konularda çeşitli çalışma grupları oluşturulur. Çalışma gruplarının oluşturulmasına Koordinasyon veya Genel Hazırlık Toplantısı karar verir. Çalışma gruplarına katılım bireysel düzeydedir ve sürecin her aşamasında tüm forum katılımcılarına açıktır. Çalışma grupları karar organları değildir; yürütülen çalışmaların sonuçları üzerine kararlar Genel Hazırlık Toplantısı'nda sonuca bağlanır.

Genel Hazırlık Toplantısı: Tüm forum katılımcılarının ve destekleyenlerin katılabileceği, TSF'nin örgütlenmesi

süreciyle ilgili olarak her yıl en az üç kez düzenlenen toplantılardır. Bu toplantılar, Koordinasyon'un, Kurucular Kurulu'nun, büronun ve çeşitli çalışma gruplarının raporlarını sunacağı, bu raporların tartışılacağı ve kararların alınacağı yetkili organıdır. Sosyal Forum'un programı ve pratik işler bu toplantılarda alınan kararlar doğrultusunda yürütülür. Kararlar tüm katılımcıların mutabakatına dayalı olarak alınır.

Türkiye Sosyal Forumu: Türkiye'deki tüm toplumsal hareketlerin ve çevrelerin katılımına açık olan toplantılar, konferanslar, atölye çalışmaları, kültürel etkinlikler ve gösterilerden oluşan bir buluşmadır. süreç, tabana dayalı Genel Hazırlık Toplantıları ve çalışma gruplarının faaliyetleri üzerinden örgütlenir. Tüm etkinlikler, katılımcı kurumlar ve bireyler tarafından düzenlenir. TSF'ye uluslararası düzeyde katılımın sağlanması için çaba harcanır.

Tematik Forumlar: "IMF programı", "savaş" vb temaları yerel sorunlara bağlayan forumlar ve atölye çalışmalarından oluşur. Tematik forumların düzenlenmesine Kurucular Kurulu veya Genel Hazırlık Toplantısı karar verir.

Dünya Sosyal Forumu, Akdeniz Sosyal Forumu ve Avrupa Sosyal Forumu:

TSF, uluslararası düzeyde gerçekleştirilen sosyal forumlara Türkiye'den en geniş ve en etkili şekilde katılım için çaba harcar. Bu amaçla çeşitli çalışma grupları oluşturur. Uluslararası toplantılarda TSF seçilmiş kişiler tarafından temsil edilir. Uluslararası ilişkiler ve yazışmalar büro tarafından yürütülür.

TSF KURUCULAR KURULU

BARIŞ ANNELERİ İNİSİYATİFİ
DEMOKRATİK HALK PARTİSİ (DEHAP)
DEVİRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (DİSK)
DEVİRİMCİ SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ (DSİP)
EMEĞİN PARTİSİ (EMEP)
EVRENSEL KÜLTÜR MERKEZİ
GÖÇDER

HALKEVLERİ
İNSAN HAKLARI DERNEĞİ (İHD)
İSTANBUL DIŞ HEKİMLERİ ODASI
İSTANBUL TABİP ODASI
İSTANBUL VETERİNER HEKİMLER ODASI
KARAKEDİ KÜLTÜR MERKEZİ (KKM)
KAMU EMEKÇİLERİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
(KESK)
KÜRESEL BARIŞ VE ADALET KOALİSYONU (KÜRESEL
BAK)
MEZOPOTAMYA KÜLTÜR MERKEZİ (MKM)
ÖZGÜRLÜK VE DAYANIŞMA PARTİSİ (ÖDP)

SOSYAL DEMOKRASİ VAKFI (SODEV)
SOS ÇEVRE PLATFORMU
SOSYAL DİYALOĞU GELİŞTİRME DERNEĞİ (SODİGED)
TOPLUMSAL ARAŞTIRMALAR VE KÜLTÜR SANAT İÇİN
VAKIF (TAKSAV)
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI (TİHV)
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB)
TUNCELİ DERNEKLERİ FEDERASYONU
TÜKETİCİYİ KORUMA DERNEĞİ (TÜKODER)
TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ
TÜRKİYE TARIMCILAR VAKFI
YEŞİLLER

TELEKOM SATILAMAZ KAMPANYASI 12000 İMZAYA ULAŞTI

Türk Telekom'un satışının iptali için Elektrik Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası ve KESK Haber-Sen tarafından başlatılan 'Özelleştirmeler durdurulsun, Telekom'un satışı iptal edilsin' kampanyası 12000 imzaya ulaştı. Hem sanal ortamda, hem de Ankara'nın merkezi noktalarında açılan masalarda imza toplanmaya devam ediliyor.

Telekom Satılamaz başlağı ile www.telekomsatilamaz.org adresinde başlayan imza kampanyası kişisel ve kurumsal desteklerle özelleştirmeler karşısında önemli bir gücü ortaya çıkarmış durumda. Kampanyaya destek veren kurumlar;

Çevre Mühendisleri Odası, Gıda Mühendisleri Odası, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası, Maden Mühendisleri Odası, Meteoroloji Mühendisleri Odası, Peyzaj Mühendisleri Odası, Şehir Plancılar Odası, Ziraat Mühendisleri Odası; KESK Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası, Büro Emekçileri Sendikası, Enerji, Sanayi ve Maden Kamu Emekçileri Sendikası, Kültür Sanat Sen, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası, Tarım, Orman ve Hayvancılık Hizmetleri Kolu Kamu Çalışanları Sendikası, Tüm Türkiye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası, Yapı, Yol, Altyapı, Tapu ve Kadastro Emekçileri Sendikası; Türkiye Tarımcılar Vakfı, Ayçiçek Üreticileri Sendikası, Fındık Üreticileri Sendikası, Üzüm Üreticileri Sendikası, Hayvan Yetiştiricileri Sendikası, Hububat Üreticileri Sendikası, Tütün Üreticileri Sendikası; Keçiören Dayanışma Evi, Atakum Halkevi, Toplumsal Araştırmalar Kültür ve Sanat İçin Vakıf, Ankara 78'liler Dayanışma ve Araştırma Derneği, Kuvayi Milliye Ulusal Güçler Derneği, İTÜ Yüksek Mühendisleri Birliği Derneği; Devrimci Genç Dergisi, Özgürlük ve Dayanışma Partisi, Emeğin Partisi; www.colkoyleri.com, www.ozgurtyatro.org, www.sendika.org, www.sendikanet.org, www.serki.org, www.sesiniz.com, www.iscikonseyi.org.

Telekom Satılamaz kampanyasına destek için www.telekomsatilamaz.org adresini ziyaret ediniz!

TELEKOM SATILAMAZ
telekomsatilamaz.org

Özelleştirmeler durdurulmalı,
Türk Telekom'un satışı iptal edilmelidir!

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
KESK HABER-SEN